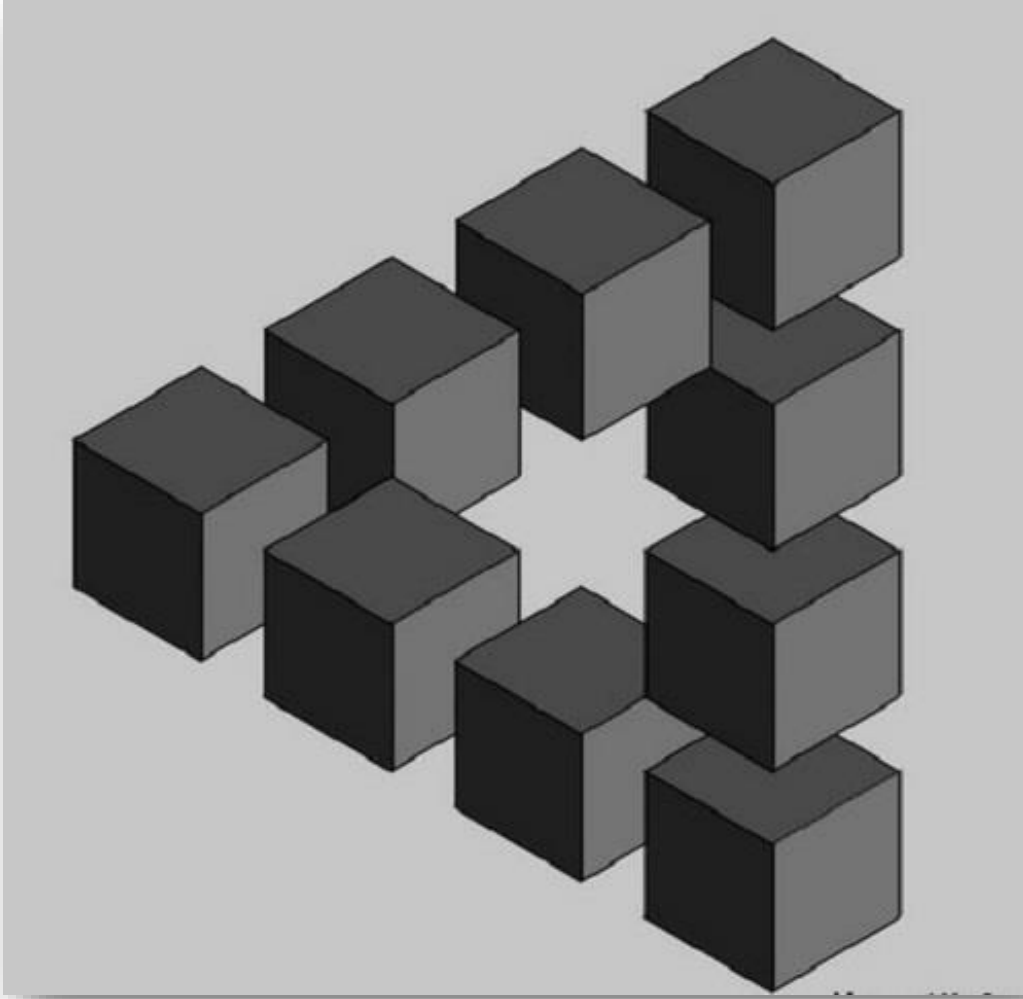

NEDİR BU PARADOKSLAR?

Biraz düşünmeye
ne dersiniz?

Berber Paradoksu

Köyün birinde bir berber varmış. Bu berber, o köyde kendini tıraş etmeyen herkesi tıraş edermiş, kendini tıraş edenleri ise tıraş etmezmiş.

Soru Şu: Berber kendini tıraş eder mi ?

Kendini tıraş etmezse, kendini tıraş etmeyen herkesi tıraş ettiğinden, kendini tıraş etmesi gerekir. Kendini tıraş ederse, kendini tıraş edenleri tıraş etmediğinden, kendini tıraş etmemeli.

Avukat Paradoksu

Hukuk fakültesini bitiren genç, ülkenin en ünlü avukatının yanında staj yapmak için başvuruda bulunur. Avukat gence tek şart ileri sürer: "İlk davandan elde ettiğin bütün parayı bana vereceksin". Anlaşma imzalanır ve iki yıl beraber çalışırlar. Tam staj bittiğinde genç anlaşmayı haksız bulduğunu, ilk davadan kazandığı parayı ona vermeyeceğini açıklar. Avukat tazminat talebi ile mahkemeye başvurur. Hakimin kararı ne olmalıdır?

İki davalı duruşmada hakimin karşısına geçtiğinde
avukat şunu söyler:

"-Sayın yargıcım, bu davayı uzatmaya gerek yok;
çünkü eğer ben kazanırsam zaten parayı alacağım,
eğer kaybedersem yine alacağım, çünkü anlaşmamıza
göre o ilk davasından kazandığı parayı bana verecek."

Hakim tam avukatı haklı bulacakken bu kez genç
avukat söz alır ve şöyle der:

"-Sayın yargıcım, evet avukat haklı, bu duruşma
gerçekten gereksiz, ama benim lehime; zira eğer ben
bu davayı kazanırsam zaten ona bir şey
ödemeyeceğim. Eğer kaybedersem, anlaşmamıza göre
ilk davayı kaybettiğim için ona yine bir şey
ödemeyeceğim."

Patates Paradoksu

Soru: Diyelim ki 100 kg patatesiniz var. Bu patatesler %99'u su olan özel patateslerdir. Şimdi, patatesleri kurumaya bırakmaya karar verdiniz çünkü %98 su oranına sahip olduklarında daha iyi tadı oluyor. Patatesler %98 su oranına sahip olacak şekilde kurudu. Şuan elinizde kaç kg patates kaldı?

Çözüm diğer sayfada 😊

$$\begin{array}{c} \%100 \\ \boxed{100 \text{ KG}} \end{array} = \begin{array}{c} \%99 \\ \boxed{99 \text{ KG}} \\ \text{SU} \end{array} + \begin{array}{c} \%1 \\ \boxed{1 \text{ KG}} \\ \text{KATI} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \boxed{? \text{ KG}} \\ \%100 \end{array} = \begin{array}{c} \boxed{? \text{ KG}} \\ \text{SU} \\ \%98 \end{array} + \begin{array}{c} \boxed{1 \text{ KG}} \\ \text{KATI} \\ \%2 \end{array}$$

Giritli Paradoksu

Giritli bir adam şöyle bir söz söylemiştir:

Bütün giritliler yalancıdır ve ben bir giritliyim.

Soru Şu: Bu adam doğru mu söylüyor yalan mı söylüyor?

1- Eğer "tüm Giritliler yalancıdır" önermesini doğru kabul edersek, kendisi de Giritli olan Epimenides'in yalancı olması gerekir. Eğer Epimenides yalancıysa, tüm söyledikleri gibi, "tüm Giritliler yalancıdır" önermesinin de yanlış olması gerekir.

2- Doğru söylediğine inanırsak yalan söylediğini anlıyoruz. Önermenin hem doğru hem yanlış olduğu sonucu çıkar. Eğer "tüm Giritliler yalancıdır" önermesi yanlış kabul edersek, kendisi de Giritli olan Epimenides'in doğru söylüyor olması gerekir. Şu halde, "tüm Giritliler yalancıdır" önermesi doğru olmalıdır. Yine çelişkili bir sonuç çıkar.

Bir önerme hem doğru hem yanlış olamaz.

Kayıp Para Paradoksu

Üç genç bir otele girer ve orada bir gece kalmak isterler. Otel sahibi toplamda 30 TL istemektedir. Gençlerin her biri eşit olacak şekilde 10 TL verir ve odalarına çıkarlar. Otel sahibi daha sonra o hafta için yaptığı özel indirimi unuttuğunu anlar ve gerçek fiyatın 30 TL değil 25 TL olduğunu hatırlar.

Bunun üzerine gençlerin yanına giderek 5 TL geri vermek ister, ancak bu 5 TL'nin nasıl 3'e bölebileceğini bilmediğinden 2 TL'yi cebine koyar ve kalan 3 TL ile her bir gence 1 TL verir. Hesap edildiğinde gençlerin her biri 10 TL yerine bu sefer 9 TL vermiş oluyorlar, böylece 3 genç de toplamda 27 TL(3×9) vermiştir, ve otel sahibin cebinde de 2 TL bulunmaktadır, bu da toplamda 29 TL eder. Toplamda 30 TL olması gerekir iken, bu 1 TL nereye kaybolmuştur?

Paradoks Nedir?

Nelere Paradoks Deriz?

Paradoks, görünüşte doğru olan bir ifade veya ifadeler topluluğunun bir çelişki oluşturması veya sezgiye karşı bir sonuç oluşturmasıdır. Çoğunlukla, çelişkili görünen sonuç veya sonuçların aslında çelişkili tarafları vardır. Paradoks teriminin karşılığı olarak **Türkçede** yanıltmaç, çatışkı ve çelişki sözcükleri kullanılmaktadır.

Beklenilmeyen bir gerçeği ortaya koyan, çelişkili görünen kavramların bir araya getirilmesine **Paradoks** deriz.

Hazırlayan
Melih Eryılmaz 11-B 284